
מתכוננים לפגישה

ברוכה הבאה לך!

כולנו עומדים על הרציף נרגשים, מתכוננים, ממתינים. הנה, זאת התחנה הראשונה, עוד רגע קט תכנס הרכבת תאסוף אותנו ותפליג עימנו למסע מדהים מרתק ומרגש. מסע מתפתל בין הרים וגאות, בין נופים עוצרי נשימה. היא תעפיל לפסגות של הוד, שם ננשום אוויר אחר. שם נתמלא. נתבשם ונתענג.

אנו עומדים על הרציף. והנה נשמעת צפירת הרכבת. את שומעת את קול הצפירה? קול זמרה עולה, מרקיד ומשמה, מלהיב ומקפיץ. קומי עורי, שירי, דברי, הקיצי מתרדמת החורף הארוכה, זמנים גדולים וקדושים מתקרבים אלינו ובאים לקראתנו. אור פניך אלינו אדון נשא, ושקל נישא בבית נכון ונישא. שבת שקלים עומדת לפרוש כנפיה, ומשהו חדש נישא באוויר וחודר עמוק אל תוך הריאות.

כשהיו עומדים לפני שבת מברכין אדר והתחילו ארבע הפרשיות - שקלים, זכור, פרה, החודש, היה אומר הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זי"ע: "איך בענק זיך! - אני מתגעגע - מ'גייט זיך באגעגענען מיט די הייליגע באשעפער" - הולכים להיפגש עם הרבנו של עולם! אנו עומדים בפני ארבע פגישות עם ידיד נפש אב הרחמן, כנגד ארבע האותיות שבשם הוי"ה.

משהו מפרפר בפנים, מסתובב שם בהתרגשות, מתגעגע וכוסף, מבקש להתגלות בפרץ של שמחה. בואי, עלי על הרכבת הנוסעת במשעולי הזמן. היא מתחילה עכשיו ופניה אל האביב - פסח, סדר-נאכט, שביעי של פסח, ימי ספירת העומר ובסיומם חג השבועות - חג מתן תורה. רק מלחשוב על התענוגות הגדולים הללו שמחכים רק לנו - בניו אהוביו של הקב"ה, עולה האושר ומציף. רק אנחנו קיבלנו מועדים שממלאים את הנשמה ומעניקים לה כח ועוצמה. בכל פרשיה,

בכל מועד ובכל חג טמונים אוצרות פז. הנופים שנגלה בנסיעה ילוו אותנו הלאה, והתמונות עוד ישובו ויעלו בזיכרוננו וישיבו את נפשנו.

הבו שמחה

חודש אדר מתרונן לקראתנו. 'משנכנס אדר מרבים בשמחה'. זה הנוף הראשון שנראה מחלון הרכבת המזמרת, היכלות ענק מאירים ושופעים. האם אתן יודעות כמה נשים מסתובבות בעולם ומחפשות את המטמון הזה ששמו שמחה? באות אלי נשים עסוקות, מוצלחות וחכמות ובקשה אחת להן: הבי שמחה! תני אושר! הכניסי לתוך חיי את העליזות הפשוטה והחדווה העוטפת.

מתאמנת ביקשה ממני לסייע לה להיגמל ממנהג שהיא אמצה לעצמה - לשמור כל דבר. היא אוגרת ואוגרת הכל מאז חתונתה. יש לה בארון עשרים חולצות (אין לה מה ללבוש), עשר זוגות נעלים (לוחצות ולא נוחות), חמישים זוגות גרביים (מתוכם עשרים ללא זוג ועשרים וחמש מחוררים), גם המטבח חוגג עם כלי ענתיקה חסרי תכלית, והבויזם מתפקע מספרי לימוד של כל השנים, שבירי רהיטים, חלקי משחקים וקלטות שאין טייפ שמסכים להשמיע את קולן.

שאלתי אותה, מה הבעיה שלך עם האגירה? וכי מה רע בכל הרכוש הרב שצברת לך מאז עומדך על דעתך?

ענתה המתאמנת: תביני, כל דבר תופס מקום והבלגן פשוט בלתי נסבל. כל בוקר אני צריכה להקדיש חצי שעה כדי להוציא לבן שלי מכנס ראוי לשמו בלי חורים. הארון כל כך צפוף, שבכל פעם שאני שולחת את ידי הכל נופל. אני מוכרחה להיפטר מזה.

אבל עליך להבין, אני מסבירה לה, כדי להיגמל ממנהג זה עליך לעבור תהליך. שינוי הוא מסע הדורש מאמץ. וכדי שתתגייסי למשימה עלינו לדעת מה תשיגי לאחר השינוי. אז ספרי לי, מה יהיה כשתיפטרי מהעומס בארונות?

- הכל יהיה יותר רגוע.

- ומה יהיה כשהכל יהיה רגוע?

- אני אהיה יותר נינוחה.

- ואז?

היא חושבת לרגע, מביטה בי, ועונה בעיניים נוצצות:

- אני אהיה שמחה!

אהה, הגענו לנקודה. שמחה, זה מה שחסר, וזאת המטרה.

כמה פשוט היה, לו רופא היה רושם מרשם כזה שעומו הולכים לבית מרקחת וקונים שמחה. אבל אפילו מרשמים ידועים לא מייצרים את המוצר המבוקש הזה. כמה אנשים עורכים שמחות ואין להם שמחה בלב. הם הולכים לחופה בליבם מועקה, ואין להם מנוח. כמה רחמים צריך כדי ששמחה תהיה בלב שמח.

הייתי רוצה מאד לתת לכן עכשיו מתכון מסודר, כוס וחצי מיץ תפוזים, שתי כוסות סוכר ושלוש כוסות קמח, והנה לכן שמחה. אולם שמחה אינה נוצרת מהדברים האלו. מה שכן, אגיש לכן באהבה את המסרים של פרשת שקלים משבת מברכין חודש אדר. את, איזו הכנה נפלאה היא מעניקה לנו לקראת החודש שמרבים בו שמחה.

כי תשא את ראש

פרשת שקלים אינה מופיעה בתורה לפי סדר ההתרחשויות. הקב"ה הטמין את המעשה של חטא העגל בין שני עניינים שמביעים קרבה ואהבה בינינו לבין הבורא יתברך. פרשת כי תשא מתחילה עם פרשת שקלים - כי תשא את ראש בני ישראל, ופרשת ויקהל שלאחריה עוסקת בבניית המשכן, אשר דרכו הקב"ה בא להשכין את שכינתו בתוך בני ישראל.

אולם סדר הדברים היה אחרת. פרשת שקלים נאמרה לבני ישראל אחרי שאנשים רבים נהרגו כעונש על חטא העגל. אז ביקש הקב"ה לספור את עם ישראל כדי שידעו כמה נשארו בחיים. הקב"ה אומר למשה רבינו: "כי תשא את ראש בני ישראל" - כאשר תרצה לספור את ישראל, לא תספור את הנפשות בעצמן, כי הספירה באופן כזה מטילה עין רעה שעלולה לגרום למגפה. לכן, "ונתנו איש כפר נפשו לה'... ולא יהיה בהם נגף בפקד אותם". כל אחד יתן חצי שקל בדיוק, וכאשר יספרו את השקלים שנאספו, יידעו בדיוק כמה אנשים יש בעם ישראל מגיל עשרים שנה ומעלה. כולם צריכים לתת סכום זהה, העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט.

בזמן שבית המקדש היה קיים היו מכריזים על השקלים באחד באדר, כדי שכל אחד יתן חצי שקל, ומהכסף שנאסף קנו את התמידים, שהם קרבנות ציבור שמקריבים אחד בבקר ואחד בין הערביים. עתה שאין לנו בית מקדש, ואיננו מביאים מחצית השקל כדי לממן את הקרבנות, עולה השאלה - למה בכלל קוראים את הפרשה הזו, במה היא אקטואלית לימינו?

יש לנו עוד שתי שאלות שממש בוערות על קצה הלשון: למה מכל הסכומים האפשריים נבחר דווקא מחצית השקל, ולמה קוראים את הפרשה הזו דווקא עכשיו, בראש חודש אדר, או בשבת שקודמת לראש חודש?

נענה על השאלות האלה על פי משנתו של רבי צדוק הכהן מלובלין בעל ה'פרי צדיק' וה'אמונת ישראל' מגרודז'יסק, בנוסף נספר לכן סיפור יפה עם ניחוח אדרי...

מה שחשוב שתדעי

ההייליגע 'פרי צדיק', הרה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זי"ע שואל, למה מכריזין על השקלים באחד באדר גם בימינו אנו, כשאין בית

מקדש? והתשובה שלו היא - כדי להרבות בשמחה! הקריאה הזו מסייעת לנו להרבות בשמחה! וכך נקיים את מאמר חז"ל משנכנס אדר מרבין בשמחה.

אנחנו מחפשים את השמחה כדי להביא אותה אל תוך הלב. אנחנו רוצים לגדל ילדים שלא יהיו רק שומרי תורה ומצוות, אלא שיהיו מלאי התלהבות וחיות, יהודים שמחים. כדי לגדל יהודי שמח צריך לגשת אליו מתוך אסטרטגיה מתאימה. כדי לשמח בת ישראל צריך לספר לה משהו חשוב מאד, משהו שבלעדיו היא לא תוכל לשמוח.

מתאמנת אחת ישבה אצלי וסיפרה לי על מה שאין לה, היא מרגישה שכאשר חילקו כישורי חיים דילגו עליה, שהכוח שלה מדולדל, ובכלל, היא היתה יכולה להיות הרבה יותר. שרטטנו דיאגרמה ושאלתי את המתאמנת איזה ציון מ-1 עד 01 היא נותנת לכל מיני תפקודים בחייה. איך באימהות? - 5 ואיך בזוגיות? - 5. בניהול בית? - בקושי 5. בתקשורת בין אישית? - מגרד את ה-5.

היא מתבוננת בדיאגרמה בעוגמה, ורואה את חמש הדרגות שחסרות לה, ואני אומרת לה: חמש! תקשיבי, הגעת לחמש נקודות בכל דבר, וזה אחרי כל מה שעברת, כל הקשיים וכל החסימות. מי היה מאמין שאשה עם היסטוריה כאובה כמו שלך תצליח להגיע לכל זה. את עצומה, תדעי לך! וזה לא שאני סתם ככה מתפייטת על חשבונך. זאת האמת לאמיתה! כל ההבדל בינינו הוא שאת מסתכלת על חמש הנקודות החסרות ואני מסתכלת על חמש הנקודות הקיימות. יש לך את זה. זה נמצא, זה שלך, אל תבטלי אותן. התבונני בהן ותגדילי אותן. יש לך מעלות גדולות ואת ראויה לכל ההערכה שבעולם!

היא מסתכלת עלי בתמיהה ולא יודעת אם לבכות או לצחוק. ורק שואלת, את בטוחה במה שאת אומרת? ואני עונה: בטוחה!

וכשהיא תאמין בזה באמת, ותגלה את מה שיש לה, ותחוש ותרגיש את מה שיש בתוכה, אז ורק אז היא תהיה מאושרת ושמחה.

לא יאומן כמה אנשים מחפשים את הגילוי הזה. שמישהו יבוא ויצביע על החלקים היפים והמאירים שבתוכם, שמישהו רק יבחין במיוחדות ובמעלות שלהם. כולנו מלאי יהלומים, אבל רק אם נתבונן נראה אותם. בא רבי צדוק הכהן ומספר לי כי זה סוד השמחה - להעריך את השווי שלנו, עד כמה ששכל אנוש מסוגל. הן אנו שווים מליונים, אנו מיוחדים! אהובים ויקרים!

זוקף את ראשן בכל שנה ושנה

וזה פשר תקנת הקריאה של פרשת שקלים.

במדרש תנחומא מסופר: "אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא: רבוננו של עולם, משאני ית אין אני נזכר". את כל המצוות שהקב"ה ציוה את משה רבינו, ממשיכים ומזכירים גם בימינו. קוראים בתורה 'וידבר ה' אל משה... ויאמר ה' אל משה... אבל בענין פרשת שקלים, מדוע שימשיכו ויזכירו את משה אחרי חורבן הבית? הרי אין נותנים מחצית השקל כשאין בית מקדש. והקדוש ברוך עונה למשה רבינו: "חייך, פנים שאֵתָה עומד עֲכָשׁוּ וְנוֹתֵן לָהֶם פְּרִשֶׁת שְׁקָלִים וְאַתָּה זֹקֵף אֶת רֹאשׁוֹ, כִּךְ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה שִׁקְוֹרְאִין אוֹתָהּ לְפָנַי, כְּאֵלּוּ אֵת עֹמֵד שָׁם בְּאוֹתָהּ שְׁעָה וְזֹקֵף אֶת רֹאשׁוֹ. מִנֵּין? שְׁנֵאמַר כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁוֹ, בִּלְשׁוֹן עֵתִיד.

אחרי חטא העגל הרגישו בני ישראל כל כך מושפלים, ירודים ונפולים, מרוחקים כל כך מהשכינה. הם לא האמינו שעדיין יהיו זכאים וראויים לאהבה כלולה, לקרבה, לרוממות. הם לא מצאו מקום לעצמם. מי הם, מה חייהם, איך יוכלו להראות עצמם שוב לפני המקום אחרי כל מה שקרה? אמר הקב"ה למשה: "כי תשא את ראש". רומם אותם, הגבה אותם, זקוף את קומתם, ספר להם שלמרות הכל הם יקרים בעיני עד מאד. והספירה הזאת תוכיח את גודל אהבתי אליהם.

כי עצם הספירה מלמדת שהאובייקט הנספר חשוב ומוערך!

אמי שתחי' מספרת שאפתה חלות משמונה ק"ג קמת. כיון שהחלות